

Michael
Katz

Krefeld

Kiti to paties autoriaus bestseleriais tapę romanai
apie detektyvą Rauną:

PAKLYDĘS
IEŠKOMAS
SEKTA

GELMĖS

k trileris

Michael
Katz

Krefeld

GELMĖS

Iš danų kalbos vertė Aurelija Bivainytė

Michael
Katz
Krefeld
GELMĖS

Versta iš
Michael Katz Krefeld, **Dybet**
Lindhardt og Ringhof, 2016

ISBN 978-609-427-313-1
ISBN 978-609-427-312-4 (el. knyga)

Copyright © Michael Katz Krefeld, 2016
© *kitos knygos*, 2018
Published by agreement with Salomonsson
Agency

Leidinio bibliografinė informacija
pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų
banke (NBDB).

„Kas kovoja su siaubūnais tesusaugo,
kad pats netaptų siaubūnu“*

F. Nyčė

Enter: light

Exit: night

Take my hand

*We're off to never-never land***

Metallica

SKIRIU LISEI – UŽ TAI, KAD ESI TOKIA, KOKIA ESI

* E. Nekrašo vertimas iš „Raštų“.

** Išeik: šviesa

Ieik: tamsa

Imk mano ranką

Keliausim į niekadų-niekadų šalį. (Angl.)

1.

Vidovė, 1993 m.

Jau buvo tamsu. Spaudė šaltis. Devynios vakaro. Mortenas skuodė tolyn. Persmelktas siaubo, kaip dar niekad per dvylika savo gyvenimo metų. Užsitraukęs lietaipalčio gobtuvą. Pro gerklę lipančia širdimi. Bėgo nejudamas maudžiančių kelių. Nejudamas tuoj sukniubiančio kūno. Bėgant vis stiprėjanti pūga gaubė jį tarsi jonvabalių spiečius. Bėgo pro pilkus palei greitkelį tarsi įtvirtinimai stūksančius gyvenamuosius Rosenhojaus blokus. Buvo pakeliui namo. Pakeliui, kol neparkrito ant slidaus it stiklas šaligatvio. Vėl atsikėlė. Nejudamas sumušimų. Bėgo paskutinės bloko laiptinės link. Nelėtindamas tempo, įveikė laiptus iki pat ketvirto aukšto, iš apačioje gyvenančio kaimyno griaudint „Metallicai“. Raktą jau laikė paruošęs. Atsirakino duris. Prieškambaris tvino nuo drabužių ir batų. Butas trenkė drėgme ir pigia žole. Kaip visada. Pro praviras svetainės duris matėsi ant sofos sėdintys įbroliai. Abu apsiirėję marškinėliais, su sportinėmis kelnėmis. Abu tuštino ant plytelėmis dekoruoto stalo pastatytą dėžę alaus.

– Sveikas, *lūzeri*, – šūktelėjo Patrikas, vyresnysis, ir liepė Mortenui eit į svetainę. Tačiau Mortenas nė nestabtelėjo. Perėjęs prieškambarį, užsirakino vonioje. Mėgino atgauti kvapą, bet grįždavo jis tik protarpiais. Atsistojęs prie nešvarios kriauklės, pažvelgė į save riebaluotame veidrodyje. Atvaizdas išgąsdino. Strazdanų jis neturėjo, bet dabar visas liesas veidas buvo išmargintas. Krauju. Pažvelgė į sukrešėjusį kraują ant rankų.

– *Lūzeri, atidaryk, po velniais!*

Smarkiai daužė į vonios duris. Atsukęs abu čiaupus, Mortenas ėmė plauti rankas nuo kraujo. Kito žmogaus kraujo.

– *Atidarai, arba išspardysiu šikną taip, kad maža nepasirodys.*

Užsipylė vandens ant galvos, bet kraujas tarsi nenorėjo nusiplauti. Nusiplėšęs lietaipaltį, ėmė šluostytis rankas ir veidą sintetinė medžiaga. Apsiziūrėjo veidrodyje. Iš pusilgių, tamsių plaukų išsitraukė krešulį. Švarus. Maždaug. Lietpaltį paslėpė skalbinių krepšyje, perpildytame purvinių drabužių. Atrakino vonios duris.

Vidun įgriuvo septyniolikmetis įbrolis Patrikas. Nuo alaus ir hašišo apsiблаususiomis akimis. Tačiau Mortenui skirtas antausis apskaičiuotas tiksliai.

– Ką darei, liurbi? Kur buvai?

– Nieko, – atsakė Mortenas, susiėmęs už žando. Išsisukęs nuo Patriko, išėjo į prieškambarį. Patrikas nusekė iš paskos.

– Seniai visai pasiuto. Kai grįš, tavęs laukia žiauri pirtis.

– Kur jie? Kur Ivanas su mama? – sumurmėjo Mortenas, eidamas bendro berniukų kambario link.

– O kaip tau atrodo? Centro bare, aišku. Eik tu sau, kaip gausi.

Uždarydamas duris, Mortenas klausėsi Patriko krizenimo. Patrikas nusikopijavo jį iš naujojo televizijos serialo – „Byvis ir Tešlagalvis“.

Nusviedęs drabužius ant grindų, Mortenas palindo po antklode. Čia saugiai dvokė jo paties prakaitu, šiek tiek atsidadė purvinomis kojineis. Užsimerkęs pamėgino nuvyti šalin mintis, nuo kurių sprogo galva: mergaitė-lindynė-tamsa. Mergaitė-lindynė-tamsa. Mergaitė-lindynė-tamsa. Pravirko, ėmė melstis Dievui. Kalbėjo trumpas, glaustas maldeles. Melsdavosi retai, tik juodžiausiais laikotarpiais. Nors tai niekad negelbėdavo. Nei nuo antausių, nei nuo naktinių Ivano apsilankymų su „smalsiuoju piršteliu“.

– *Dievuli, pasirūpink, kad niekas apie tai nesužinotų, ką?*

Reikėjo, kad Dievas jį išklausytų ir atsakytų, tik šį vienintelį kartą. Tačiau Dievas, kaip įprasta Vakarų rajone, laikėsi tyliai.

2.

Vidovrė, 1993 m., prieš septynias valandas

Pro garsiakalbius skambant elektroniniam „Nintendo“ žaidimo garso takeliui, televizoriaus ekrane mirgėjo liepsnojančias pavadinimas „Street Fighter II“. Kova dėl gyvybės ir mirties virė tarp šviesiaplaukio amerikiečio karatė meistro KENO ir E. HONDOS, stipriausio Japonijos sumo imtynininko. Mortenas ir Kasperas iki dugno spaudė valdiklių mygtukus, net balo nykščiai. Berniukai stumdėsi, grumdamiės dėl ankštos vietos priešais televizoriaus ekraną. Visa galva už Kasperą aukštesnis Mortenas atstatė nunešiotu žaliu lietpalčiu apdengtus pečius.

– Slinkis, liurbi. Išsiskėtęs čia.

– Pats tu liurbis, – atsakė Kasperas ir suvaręs alkūnę Mortenui į pašoną atsikovojo prarastą centimetrą. Sukriokęs atgal į šnervę įtraukė ištįsusį snarglį.

Po minutės pasipylė spyriai iš posūkio, smūgiai iš apačios, lekiantys ugnies kamuoliai. Galiausiai viršų paėmė Kaspero figūra.

– Dabar tau šakės, – tarė Kasperas, pasiuntęs lemiamą smūgį iš apačios E. HONDAI. Šis sunkiai parkrito žemėn.

Kol KENAS ekrane berniukams rodė į „V“ raidę sudėtus pirštus, Kasperas pagiežingai kvatojo. Šviesiaplaukis, susivėlęs, vilkintis brangia raudona pūkine striuke, Kasperas Mortenui priminė KENA, jis staugia panorė įspirt jam į kiaušius.

Šaižus švilptelėjimas ir „Ei, jūs!“ po jo privertė berniukus atsigręžti.

Iš kito FONA elektronikos prekių parduotuvės galo atskuodė jos šeimininkas. Plonais ūsiukais, priekyje trumpai kirptais, o pakaušyje – ilgais išretėjusiais plaukais, jis atrodė lyg nusivaręs „Bundeslygos“ žaidėjas. Atsistojo priešais berniukus, įrėmęs rankas į šonus. Jam už nugaros švytėjo televizorių ekranai, kuriuose grupė „Cut’N’Move“ dainavo dainą „Peace, Love&Harmony“.

– Jums *karantinas*, – ištęstu Vakarų rajono dialektu tarė. – Visam gyvenimui.

– Dar vienas raundas, – atsakė Kasperas.

– Kad nematyčiau, – atšovė vadovas, išplėšęs valdiklį jam iš rankos. – Dar vienas, ir skambinsiu centro apsauginiui.

– Juokdarys. Ir ką jis padarys? – Mortenas iškėlė galvą.

Parduotuvės vadovas išsprogino akis, mėgindamas susigražinti autoritetą, kurio niekad neturėjo.

– Aha... arba policijai... lauk!

– Gaidys, mes gi nieko nepadarėm, – suniurnėjo Kasperas ir prisimerkė.

Savininkas šaltai juos nužiūrėjo, įsistebeilijo į striukių kišenes, kurios pūpsojo tarsi atsargas rinkusios voverės žandai.

– Ką pavogei? – pažvelgė į Morteną.

– Nieko, – Mortenas numetė valdiklį. Timptelėjo už rankovės Kasperą. – Varom, nēr čia ko veikt šitoj skylėj.

Už savininko sustojo keli pardavėjai, pamažu didindami mėlynų marškinių sieną.

– Ką pavogėt?

– Nieko, po velniais, – atsakė Kasperas, kaip įrodymą iš kišenės ištraukęs pirštines ir pusę pakelio „Matador Mix“ guminukų.

– Kad jūsų čia daugiau nematyčiau, ar aišku?

Išėję į Didžiąją aikštę tuščio prekybos centro viduryje, berniukai įsitaisė ant vieno iš laisvų suoliukų. Mortenas ėmė naikinti guminukus.

– Tai ką dabar, liurbi? – paklausė Kasperas.

– Ką aš žinau. Pats liurbis.

– Ką ten pavogei?

– Elementų.

– Kam?

Mortenas gūžtelėjo. Niekad nežinojo, kam panaudos pavogtus daiktus. Rūpėjo tik kuo daugiau prisigrūsti kišenes. Didžiąją dalį vis tiek išmesdavo, kad grįžus namo jo nesučiuptų.

– Ar nori pamatyti kai ką *didžiai* juokinga?

Morteno atsakymo nelaukė. Pašokęs nuėjo prie „Matas“ kosmetikos parduotuvės, kur prie įėjimo stovėjo mėlynas vaikiškas vežimėlis. Atleidęs stabdį, paslėpė vežimėlį už kampo.

Kai grįžo, Mortenas pasitiko jį nustebusiu žvilgsniu.

– Kokio velnio taip padarei?

– Pala.

Po kurio laiko iš parduotuvės skaičiuodama pinigus išėjo jauna moteris. Pakėlusį akis nuo piniginių, ji pamatė, kad vežimėlio nebėra, ir puolė į paniką. Išsižiojusi pirma metėsi į vieną pusę, tada į kitą, dairydamosi aplinkui. Galiausiai, pastebėjusi vežimėlį, nuskubėjo prie vaiko, norėdama įsitikinti, kad jam viskas gerai.

– Ar matei, kaip išsigando? Ką? Ar matei? – juokėsi Kasperas.

Mortenas gūžtelėjo. Tą akimirką pastebėjo plikąjį prekybos centro apsauginį, tiesiai jo link per Didžiąją aikštę artėjantį kartu su FONA vadovu.

– Šūdas, tas kiaulė viską išpliurpė.

Apsauginiui minant ant kulnų, berniukai nuskuodė ilgu, siauru koridoriumi, vedančiu prie pagrindinio prekybos centro įėjimo. Lauke prabėgo eiles dviračių stovų, pypsinčių automobilių lydimi kirto Vidovrės kelią. Tik jiems saugiai atsidūrus kitoje pusėje, Mortenas atsigrėžė – apsauginis vis dar stovėjo prie kelio, nusprendęs jų nebepersiekti. Abu parodė jam po vidurinį pirštą.

– Atkeršysim, reikia keršto, – Kasperas į kišenes įkišo sugniaužtus kumščius. – Didžiai didelio keršto!

3.

Mortenas atsirėmė į raudoną pašiūrę. Nužvelgė per Vidovrės Prestemosės rajoną nusidriekusią pievą su blokiniais namais abiejose pusėse ir toluomoje įsikūrusia jų mokykla. Perėjus drėgną pievą, guminiai berniukų batai permirko, kojų pirštai jautėsi tarsi ledo gabalėliai. Žaidimų aikštelėje už pašiūrės šūkavo žaidžiantys vaikai.

– Kada turi grįžt namo? – paklausė Kasperas, susigrūdęs burnon sauja „gardžiujų lervų“.

– Pats sprendžiu.

– O aš maniau, tavo tėvas didžiai griežtas?

– Ivanas – mano patėvis. O tu kada?

Kasperas gūžtelėjo, susigrūdo dar sauja.

– Viskas ramu. Senis išvažiavęs, – nusuko akis. – Bet tai eik tu sau, kaip tave padariau per „Street Fighter“.

– Eik tu, – Mortenas išsišiepė anyžių pilnais dantimis. – Buvo vienas-vienas. Jei būtume sužaidę lemiamą kovą, būčiau tave pribaiğęs „barankos“ smūgiu, – užvožė Kasperui.

– Auč, avigalvi! – Kasperas stumtelėjo jį. – Čia rankinis smūgis, ne „barankos“, tu gal debilas?

– „Barankos“ smūgis irgi yra, jis daug stipresnis.

– Su pipirais, ane?

– Taip, po velniais.

Kasperas pakraipė galvą.

– Atsilikėlis. Parodyk, ką dar pavogei.

Mortenas ištuštino pilnas gėrybių kišenes – žvaigždinį atsuktuvą, kelis pakelius „Kirų kleckų“, pakelį „Jenka“ kramtomosios gumos, du „Raider“ šokoladukus, maišelį medinių skalbinių segtukų ir dešimt metrų skalbinių virvės, „Coca-Cola“ jo-jo, žiebtuvėlį, kelis ženklelius su įvairiais paveikslėliais, pakelį AA elementų ir skardinę geltonų purškiamų dažų.

– Ką veiksi su šituo šlamštu? – Kasperas paėmė Mortenui iš rankos skardinę su dažais.

Apsisukęs ėmė purkšti raudonas lentas. Netrukus ant sienos išryškėjo milžiniškas penis su sėklidėmis.

– Visai kaip centro apsauginio, – mestelėjo Mortenas.

Berniukai taip pratrūko juokais, kad Kasperas netyčia nuspaudė purškiklį ir pakilęs dažų debesis kliudė vieną Morteno rankovę.

– Atsargiai, nevykėli, – Mortenas susiėmė už rankovės, dažų užtiško ir ant vieno riešo.

– Tas skuduras dabar tik gražesnis, – įsilinksminęs atsakė Kasperas ir jau norėjo purkšti vėl.

Mortenas išspyrė skardinę jam iš rankos.

– Baik. Nenoriu prisivirt košės.

– Atsipalaiduok, – sušuko Kasperas ir pakėlė skardinę. Tada atsigrėžė į aptvertą žaidimų aikštelę. – Blemba, kaip rėkia, mažašikniai. Tik ir noris išmalt marmūzes.

Nuėjęs atsistojo visai šalia tinklinės tvoros. Prispaudęs lūpas prie drėgnos vielos, čiulpė šaltą plieninę tvorą, spok sodamas į bėgiojančius vaikus beveik vienodais kombinezonais.

Mortenas išpakavo vieną „Raider“ ir priėjo prie Kaspero.

– Taip apsirengę jie primena pingvinus, – pilna šokolado burna pasakė. Tada užsimetė lietpalčio gobtuvą ir priplojęs rankas prie šonų ėmė krypuoti aplinkui.

– Na tu ir mažvaikis, – nusišaipė Kasperas.

Mortenas susigėdęs liovėsi, nusitraukė gobtuvą.

– Paršeliai. Kokie jau yra, tokie, – Kasperas pro tinklinės tvoros plyšį paleido seilių čiurkšlę. – Kvaili, bliaunantys, silpni. Ir dar šūdais trenkia.

– Ir šikna.

– Šikna ir šūdai – tas pats, – atsakė Kasperas. – Reiktų mums vieną gerai atitalžyt. Kad visi išsigastų. Tada išmoktų tvarkingai elgtis.

– Aha, arba kalt per sprandą „barankos“ smūgiu.

Kasperas atsigrėžė.

– Aš rimtai. Čia tau ne žaidimas. Sugaunam vieną šitų mažašiknių ir gerai sumalam.

Mortenas atpažino tą Kaspero žvilgsnį. Tamsa akyse, pasirodanti kaskart prieš krečiant šunybę. Mortenas atstatė krūtinę.

– Ir aš rimtai. Bet šita tvora didžiai aukšta, be to, ką darysim su auklyte?

Jis linktelėjo žaidimų aikštelės pusėn, kur pavargęs sūpynės stumčiojo megztą kepurę su bumbulu užsimaukšlinęs vyras.

Šukuodamas teritoriją už aikštelės, Kasperas akimis bėgiojo palei tvorą. Pasiėkęs kampa, mostelėjo Mortenui priėti. Šalia vieno iš stulpų apatinė tvoros dalis buvo atkibusi. Kasperas pritūpęs ją patraukė, tinklas šiek tiek pajudėjo, bet ne tiek, kad jie galėtų įlįsti vidun.

– Bybys! Šūdas!

– Kasam, – Mortenas, kišenėje suradęs atsuktuvą, ėmė kapoti žemę, atlaisvino kelis grumstus, kuriuos Kasperas nuėmė rankomis. Darbas berniukus tik pakurstė, jie kaip įmanydami stengėsi tarpą padidinti tiek, kad galėtų patys pro jį prašliaužti. Buvo beveik baigę, kai išgirdo auklėtoją kviečiant vaikus pavakarių.

Jie liovėsi kasę, atsirėmė į vielinį tinklą. Abu sukaito, prisisegė lietpalčius.

– Ar lauksim, kol grįš? – paklausė Mortenas.

– Ne, būtų visai šūdas, – atsakė Kasperas. – Turi dar gėrybių?

Mortenas pasirausė kišenėje, atidavė jam paskutinį „Raider“ batonėlį.

– Kiek valandų? Manai, jau baigės mokykla?

– Šiandien?

– O kada dar?

Mortenas truktelėjo pečiais. Kalbai pasisukus apie mokyklą, jo patarimo klausti buvo neverta. Kartais net suabejodavo, ar į penktą, ar į šeštą klasę eina. Gal dėl to, kad taip dažnai bėgdavo iš pamokų ar kad pakeitė tiek daug mokyklų, ar kad tiek daug kartų liko antrus metus, arba iš tikrųjų buvo toks kvailas, kaip visi sakė. Tikrai žinojo tik viena – sėdint čia ant žemės jam šlapo šikna, tad atsistojo.

– Ką *vėjkiat*? – pasigirdo balsas jiems už nugarų.

Berniukai atsisuko į mažytę, rožiniu lietpalčiu vilkinčią šviesiaplaukę mergaitę.

– Ką *vėjkiat*? – pakartojo, snargliams varvant per sukrešėjusią masę tarp nosies ir burnos.